

KÜLÖNFÉLÉK.

Az Országos Erdészeti Egyesület üdvözlő távirataira kapott válaszok. Az Országos Erdészeti Egyesület pécsi közgyűlése alkalmából távirati uton üdvözölte dr. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter urat, a következő napi kirándulás alkalmával pedig szintén táviratban tolmácsolta köszönetét és hódolatteljes üdvözlését Frigyes főherceg ő cs. és kir. fensége előtt.

A két táviratra a következő válaszok érkeztek az egyesület elnökéhez Bánffy Dezső báróhoz:

„Köszönöm Nagyméltóságodnak és az erdészeti egyesület tagjainak szives üdvözleteiket és örülök, hogy az urak vadászterületemen jól érezték magukat. *Frigyes főherceg.*“

„Fogadja Nagyméltóságod és a bölcs vezetése alatt álló erdészeti egyesület szívélyes megemlékezésükért őszinte köszönetemet azon kérésem mellett, hogy nagybecsű támogatásukban részeltetni sziveskedjenek. *Darányi Ignác.*“

Gépkocsi az erdőgazdaság szolgálatában. A termelt fának a vágásból a legközelebbi rendes vágányszélességre berendezett vasutig legegyszerűbb s legolcsóbb módon való szállítása már rég időtől foglalkoztatta a gondos erdőgazdákat, mert az olcsó és egyszerű szállíthatás a fának és más erdei termékeknek kelendőségét fokozza s kedvezőbbé teszi, másrészt az illető vasuti vonalak jövedelmezőségét is emeli. A fatermelő, illetőleg fakereskedőnek a fennforgó verseny miatt körültekintően kell kiszámítani, hogy hol és mikor jut legolcsóbban a faanyag vételéhez, mely alkalommal a mutatkozó szállítási költségtöbbletet a tőárakhoz csapja.

E tekintetben a gépkocsinak (automobil) alkalmazása, mely nemcsak mint gyors közlekedési, hanem teherszállítási eszköznek is bevált, mindinkább előtérbe lép és annak fa és egyéb erdei termékek szállítására való alkalmazása már a közeljövőben nálunk is jobban el fog terjedni, úgy mint ez Amerikában s más tengerentuli földrészekén történt, hol szálfat, tűzifát, követ, építőanyagot fennakadás nélkül s tömegesen szállítanak ezzel az eszközzel.

A gépkocsi ily czélokra rendszeren 15 lóerejű gőzkocsi, mely 50 métermázsa teher szállítására van berendezve, mely teherrel a

kocsi óránként 8—10 km sebességgel képes haladni és 10—12°/_o-os emelkedést könnyűséggel legyőz. Ilyen gépkocsi biztosan s könnyen kormányozható és azzal egészen közel lehet a vasuti kocsik mellé állni úgy, hogy az átrakás gyorsan és kényelmesen történhetik. Szálfák szállításánál ezeket a vastagabb végüknél fogva a kocsiba, a vékonyabb végüknél pedig egy külön igazgatható kerekekkel ellátott toldalékra fektetik.

A forgalom akadálytalan lebonyolíthatása céljából az ilyen gépkocsinak ugyan jó, kemény utakra van szüksége, melyeket azonban ön maga is előállíthat, illetőleg egyengethet, amenyiben az első kerékpár tengelyestül együtt kiakasztható és ahelyett egy átlag mintegy 1 m átmérővel bíró öntöttvasból készült henger alkalmazható, mely azután mint utihengerlő használható fel. Cs.

Érdekes erdőkárosítások. A kóstolás név alatt ismeretes károsítás eredeti alakját látjuk a likai erdőben, mikor a jól hasadó törzsből a lomb között félhengereket vesz ki a tolvaj, különösen ha a zsindeytermelés céljából általa megvett törzs nem hasad jól. Hogy az erdőőr észre ne vegye a tolvajlást, a törzset lassan-lassan elégeti termelés, vagyis lopás közben.

Erdei fenyveseinket fáklanyérés céljából hajkolják. A gyanítával átítatott szilánkot minden parasztházban látjuk égni a hosszú téli estéken.

Különleges károsítást tapasztalunk a pelék fogásánál s a fagyöngy gyűjtésénél. Az első ugyanis élvezeti cikk (pelés káposzta!), míg fagyöngygyel marhát hizlalnak. Megszerzésükre a tolvaj két uton megy fel a fára. Keményfából (tölgy) szegeket csinál, azokat maga előtt a törzsbe beverve, mint létrán megy fel. Természetes, hogy az ékütötte léken idővel gombacsirák hatolnak be s a törzs hasznavehetetlen lesz. A másik uton még nagyobb kárt okoz, mert fiatalabb, vékonyabb fákat dönt a pelés vagy fagyöngyös öreg törzsnek s ezeken felhágva, éri el annak ágas, vékonyabb részét, vagy kevesebb faszög segítségével éri el. Gyakran nem sikerül mindjárt az első törzset helyes irányba döntenie, vagy a fagyöngy újra hajt, a pelék újra felütik tanyájukat, de a régebben támasztott törzs teherbirásában a tolvaj többé nem bizik, azért ismét más fát pusztít el. Így gyakran egy-egy vén fa körül 8—12 m sugaru körben kiirtva találjuk az erdőt, a földön

korhad 6—10 szebbnél-szebb fiatal törzs. A pelét rendszeren kipörkölő a likaiból s ezáltal erdőtüzet okozhat; a fagyöngyöt a törzs csúcsával együtt vágja le. Sajnos, az ily tolvajt még rajtkapni is nehéz, mert a magas jegenyefenyő lombja között alulról meglátni nem igen lehet. Az ügybuzgóbb erdőőrök a friss vágású támasztó törzset földre fektetik, úgy hogy a fent levő tolvajnak néha 10—15 méter magas halálugrást kell megkoczkáztatnia, ha kiállításaira valamelyik tolvajtársa segítségére nem siet. Sok tolvaj testi épségével, sőt mint hallottam, egy-kettő már életével is lakolt merészségeért; mert valóban életkoczkázattal jár egy-egy 40—50 méter magas fenyőre felhágni, milyenekben itt-ott magam is találtam hágcsőul szolgáló faszegeket. *Nagy Imre.*

Tengerinyulak irtása gőzzel. A helyenkint nálunk is, de különösen Ausztráliában rendkívül elszaporodott s valóságos csapást okozó tengeri nyulaknak kiirtása bakteriológiai módszerekkel tudvalevőleg eddig nem sikerült. Most — mint az „Uránia“ áprilisi számában olvassuk — új eljárást találtak fel, melynek segítségével nagyobb területek is gyökeresen megtisztíthatók e szpora és erdei ültetvényeinkben oly nagy károkat okozó, falánk rágcsálóktól. Az új eljárás hasonlít az ürgeöntéshez. Viz helyett magasnyomású vizgőzt alkalmaznak oly módon, hogy a tengerinyul-üreg egy nyílását kiválasztva, a többit jól betömik s azután alkalmas csővezetékkel hirtelen belövelnek forró vizgőzt a nyitva hagyott bejáratba, mely magasnyomásával az egész üreget alaposan átjárja s a bent lévő tengerinyulakat agyonforrázza.

A gőzfejlesztő-kazánokat a szokottnál kisebb méretekben külön e célra készítik, hogy könnyen szállíthatók legyenek és az illető területet kényelmesen be lehessen járni. Cs.

A Vass L.-féle szabadalmazott vakaró-ivek a vadállományt a különféle bőrféreg ellen megvédik. Öntöttvas-készülékek ezek, amelyek megfelelő, a bőrt fel nem sértő vakarófelülettel bírnak és a vad csapásain, az etetőhelyek, nyalatók közelében fákra alkalmazva, a vad által szívesen igénybe vétetnek. Féltsécsé alakban szarvasoknak való nagyságban egy darab ára 15 K. Házállatok részére különféle nagyságban készülnek. Közelebbi felvilágosítást nyújt a feltaláló, Vass Lajos, Budapest, X. Füzér-utca 3. sz.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Zachár Gyula* főerdészt Zsarnóczáról a tótsóvári erdőhivatal kerületébe Miskolcra (faraktárgondnoknak), *Hajdu Dezső* erdészt Szvarinból Zsarnóczára (pénztárosnak), *Bónis Kálmán* erdészt Ungvárról Fenyvesvölgyre (erdőgondnoknak), *Haderdány András* erdészt pedig Liptóújvárról Szvarinba (erdőgondnoknak) helyezte át.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Soltész Gyula* m. kir. erdészt a lip-tóújvári m. kir. főerdőhivatal kerületéből az orsovai erdőhivatal kerületébe (köz-pontba), *Sréter Ágoston* m. kir. erdészt az orsovai erdőhivatal kerületéből az ungvári főerdőhivatal kerületébe Turjaremetére (erdőgondnoknak), *Kelemen Béla* m. kir. erdészt pedig a vadászerdei erdőőri szakiskolától a lip-tóújvári főerdő-hivatal kerületébe Maluzsinára (erdőgondnoknak) helyezte át.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Medveczky Ernő* m. kir. főerdészt Lugosról Besztercebányára, *Lőfi Jenő* m. kir. főerdészt pedig Orsováról Lugosra helyezte át s mindkettőt az ottani erdőrendezőség vezetésével bízta meg.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Füzy Zoltán* m. kir. főerdészt a bustyaházai erdőhivaltaltól a kolozsvári erdőigazgatóság kerületébe, a topán-falvai ellenőrködő erdőgondnoki állásra helyezte át.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Preiszner Nándor* m. kir. főerdészt a zsarnócai erdőhivatal kerületéből a tótsóvári erdőhivatalhoz (pénztárosnak) helyezte át.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Hollós Ferencz* m. kir. főerdészt az orsovai erdőhivatal kerületéből a lippai főerdőhivatal kerületébe Dorgosra (erdőgondnoknak), *Molnár Imre* m. kir. főerdészt a lippai főerdő-hivatal kerületéből a máramaroszigeti erdőigazgatósághoz (központba), *Gothard József* m. kir. főerdészt a nagybányai főerdőhivatal kerületéből a bustyaházai erdőhivatal kerületébe Alsókalocsára (erdőgondnoknak), *Bészler Kálmán* m. kir. főerdészt a bustyaházai erdőhivatal kerületéből a máramaroszigeti erdőigazgató-ság kerületébe Terebesfejratakra (erdőgondnoknak), *Sikó Áron* m. kir. erdészt a bustyaházai erdőhivatal kerületéből az orsovai erdőhivatal kerületébe Ogra-dinára (erdőgondnoknak), *Kovács Kálmán* m. kir. erdészt a máramaroszigeti erdőigazgatóság kerületében Terebesfejratakról Körösmezőre (mezőhát erdő-gondnoknak), *Hollós Gyula* m. kir. erdészt a máramaroszigeti erdőigazgatóság kerületéből a bustyaházai erdőhivatal kerületébe Bruszturára (erdőgondnoknak), *Jeszenszky Kálmán* m. kir. erdészjelöltet pedig Nagybányáról Horgospatakra (erdőgondnoknak).

*

